

BAPTISTERIUM

Słowo baptysterium pochodzi o d greckiego rzeczownika „baptisma”, które w grece świeckiej oznacza kąpiel a w Kościele stało się terminem określającym chrzest święty. Baptysterium to specjalnie przygotowane miejsce, gdzie udzielano chrztu. Jednak, gdyby trzymać się codziennego języka greckiego, to słowo to oznaczałoby miejsce kąpieli, czyli łaźnię.

U samego początku Kościoła nie było budowli, w których udzielano chrztu. Wszystko wskazuje, że pierwotnie chrztu udzielano w naturalnych zbiornikach wody – rzekach czy jeziorach. W tym okresie chrześcijanie gromadzili się na sprawowanie Eucharystii w domach prywatnych. Szybko jednak – jeszcze w I i na początku II wieku takie domy przerabiano, aby służyły jedynie spotkaniom wspólnoty chrześcijańskiej i celebracji sakramentów. I w tym właśnie okresie pojawiają się baptysteria. Było to wydzielone pomieszczenie w takim właśnie domu przeznaczonym na potrzeby Kościoła. Był to niewielki pokój, w którym budowano specjalny basen do chrztu. Ten basen raczej przypominał studzienkę. Miał głębokość, która pozwalała zanurzyć w nim dorosłego człowieka, ale ze względu na brak miejsca miał małą średnicę. Z czasem baseny te przybrały kształt krzyża mając z każdej strony schodki, po których do basenu schodził i wychodził przyjmujący chrzest z boków udzielający chrztu biskup i asystujący diakon.

Pod koniec starożytności, gdy Kościół w państwie rzymskim uzyskał prawo legalnej działalności a chrześcijaństwo przyjmowało coraz więcej ludzi zaczęto wznosić kościoły dla celebrowania Eucharystii. Przy tych kościołach budowano specjalne pomieszczenia dla celebracji chrztu. To są przykłady najbardziej klasycznych baptysteriów. Mamy ich sporą ilość we Włoszech, Francji, Hiszpanii i południowych Niemczech a na wschodzie w Grecji, Turcji, Palestynie oraz w północnej Afryce – Egipcie, Tunezji, Algierii. Budynki te były znacznie bardziej okazałe niż pomieszczenia w kościołach domowych poprzedniego okresu. Niektóre stanowią perełki zabytków architektury oraz sztuk plastycznych. Baptysteria pełniły swoją podstawową funkcję kaplicy chrzcielnej przez pewien czas. Jednak u progu średniowiecza właściwie Europa została schryścianizowana. Do wielkiej rzadkości należał chrzest dorosłych. Baptysteria wówczas zaczęły zmieniać swą funkcję stając się dodatkowymi kaplicami, w których odbywały się różne nabożeństwa nie tylko chrzest. Można powiedzieć, że nawet pewną ciekawostką jest, że najpiękniejsze baptysteria jakie dziś możemy oglądać we Włoszech (Rzym, Rawenna, Mediolan, Piza) zostały wybudowane, gdy dawno już nie chrzczono żadnych dorosłych. Uważano jednak, że to jest istotna tradycja i znak szczególnego znaczenia danego miasta i jego katedry.

Warto wspomnieć, że także na naszych ziemiach odnaleziono baptysteria z początków chrystianizacji naszego narodu. Takie zabytki można oglądać w podziemiach kościoła w Wiślicy oraz katedry w Poznaniu. Są one znacznie mniej ozdobne niż te z Włoch. To dość proste ponad metrowej średnicy misy, których chrzest przyjęli nasi przodkowie, a przynajmniej przywódcy plemion prastawiańskich.

Od szczytowego średniowiecza znika zwyczaj budowania baptysteriów. W ich miejsce buduje się w kościołach chrzcielnice, które są miejscem chrztu dzieci. W naszych czasach ponownie buduje się jednak baptysteria, gdyż coraz więcej dorosłych, którzy nie zostali ochrzczeni jako dzieci przyjmuje chrzest. Ale nawet bez tego obecność baptysterium w kościele jest świadectwem, że chrzest jest pierwszym i najważniejszym z sakramentów i dlatego miejsce jego celebracji powinno być w kościele wyraźnie zaznaczone.

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE NA II NIEDZIELĘ ZWYKŁĄ, 14.01.2024

Straż Honorowa Serca Jezusowego, Stowarzyszenie Krwi Chrystusa i Wspólnota Duchowej Adopcji zapraszają na opłatek dziś o 15.30 w sali nr 8.

W liturgii w tym tygodniu: w środę św. Antoniego; w piątek św. Józefa Sebastiana Pelczara.

Grupa AA „Bez Nazwy” zaprasza na mityng otwarty w czwartek o 18.30 w sali kawiarni Nadzieja.

Wspólnota Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego zaprasza na adorację w sobotę o 10.00 i po niej na Mszę w intencji obrony życia.

Za tydzień trzecia niedziela miesiąca ofiara z tacy na inwestycje w naszej parafii.

Serdecznie zapraszamy na parafialne rodzinne kolędowanie. Będzie mieć ono miejsce w kościele, w niedzielę za tydzień o 15.00. Kolędowanie poprowadzą Siostry Służebniczki chór „Arka Cantores” i schola dziecięca naszej parafii.

Wizyta duszpasterska w tym tygodniu:

W poniedziałek: od 15.00: os. Przy Arce 9 mieszkania 61 do 80, 10 mieszkania 1 do 40, 11 mieszkania 1 do 60, 20, 21,22,23 oraz ul. Cienista 59 i 61.

We wtorek od 15.00: ul. Cienista 90 mieszkania 21 do 40 i blok 92; ul. Fatimska 10, 14 i 20; natomiast od 16.30 os. Przy Arce 11 mieszkania 61 do 80 i blok 25 a także ul. Fatimska 21 a i c.

W środę od 15.00: ul. Fatimska 4, 4a, 12, 18, 182 i 184, a od 16.00 Cienista 88 i 90 mieszkania 1 do 20 oraz os. Żółtej Jesieni 10 i 3b.

W czwartek od 16.00: ul. Okulickiego 51 b, c i d, ul. Fatimska 59 i 61 oraz ul. Cienista 57.

W piątek od 16.00: ul. Okulickiego 49, 53, 55 57 i 59.

W sobotę od 10.00: Domu jednorodzinne przy ulicach Cienistej, Fatimskiej, Kaczeńcowej, Kocmyrzowskiej, Podrzecze i Szybkiej, ul. Okulickiego 51, os. Niepodległości 5 i 6 mieszkania 1 do 96.

Cały program kolędy znajduje się na stolikach z gazetami skąd można go zabrać oraz w gablocie parafialnej i na stronie internetowej parafii.

Zachęcamy do obejrzenia pokonkursowej wystawy szopki na antresoli naszego kościoła.

W parafialnym kinie „Arka” dziś po Mszy o 11.00 dla dzieci „Księga Ksiąg” sezon 1 odcinek 3; o 14.00 „The Chosen” sezon 3 odcinek 4. Za tydzień „Księga Ksiąg” odcinek 4 a o 16.00 „Niebo nie może czekać”. Rezerwacja darmowych wejściówek: stornado-bra.pl/kinoarka.

Siostry salezjanki zapraszają na kolędowanie do liceum na os. Jagiellońskim 17 w środę o 18.00.

EWANGELIA NA DZIŚ I SŁOWO BOŻE NA CAŁY TYDZIEŃ

Jan stał wraz z dwoma swoimi uczniami i gdy zobaczył przechodzącego Jezusa, rzekł: „Oto Baranek Boży”. Dwaj uczniowie usłyszeli, jak mówił, i poszli za Jezusem. Jezus zaś odwróciwszy się i ujrawszy, że oni idą za Nim, rzekł do nich: „Czego szukacie?” Oni powiedzieli do Niego: „Rabbi, to znaczy: Nauczycielu, gdzie mieszkasz?” Odpowiedział im: „Chodźcie, a zobaczycie”. Poszli więc i zobaczyli, gdzie mieszka, i tego dnia pozostali u Niego. Było to około godziny dziesiątej. Jednym z dwóch, którzy to usłyszeli od Jana i poszli za Nim, był Andrzej, brat Szymona Piotra. Ten spotkał najpierw swego brata i rzekł do niego: „Znaleźliśmy Mesjasza”, to znaczy: Chrystusa. I przyprowadził go do Jezusa. A Jezus wejrząwszy na niego rzekł: „Ty jesteś Szymon, syn Jana, ty będziesz się nazywał Kefas”, to znaczy: Piotr. (J 1,35-42)

Nd: 1Sm 3,3b-10.19; 1Kor 6,13c-15a.17-20; J 1,35-42 / **Pn:** 1Sm 15,16-23; Mk 2,18-22 / **Wt:** 1Sm 16,1-13; Mk 2,23-28 /

Śr: 1Sm 17,32-33.37.40-51; Mk 3,1-6 / **Cz:** 1Sm 18,6-9.19,1-7; Mk 3,7-12 / **Pt:** 1Sm 24,3-21; Mk 3,13-19 /

Sb: 2Sm 1,1-4.11-12.19.23-27; Mk 3,20-21.

Fundusz kościelny. Polityczny temat zastępczy. **Chrześcijanie i Żydzi—2 tysiące lat odległości.** Przed dniem judaizmu. **Rozwiązania siłowe?** Komisja śledcza ds.. Pedofilii zapowiada napady na Kościoły.

Msze Święte w niedzielę: 6.30 / 8.00 / 9.30 / 11.00 / 12.30 / 16.00 / 17.30 / 19.00

Msze Święte w dni powszednie: 6.00 / 6.30 / 7.00 / 7.30* / 8.00 / 11.00 / 18.00 (* nie ma Mszy o 7.30 w środy i pierwsze piątki)

Spowiedź (w kaplicy pojednania): w niedziele kwadrans przed każdą Mszą Świętą / w dni powszednie: 6.00-8.30; 16.30-18.00.

Kancelaria parafialna

Dyżur księdza:

poniedziałek – wtorek 16.30-17.45

środa – piątek 10.00-10.45 16.30-17.45

sobota 10.00-10.45

Dyżur siostry:

poniedziałek nieczynne

wtorek – piątek 09.00-11.00 16.00-18.00

sobota 09.00-11.00

W pierwsze piątki miesiąca i święta kancelaria nieczynna

Dane kontaktowe

ul. Obrońców Krzyża 1, 31-831 Kraków kontakt.arkapana@gmail.com

www.arkapana.pl

Telefon do kancelarii: 12 644 06 24; Telefon do księdza dyżurnego: 791 164 081

Ks. Jerzy Czerwień 12 68 08 204 ks. Rafał Kudzia 12 68 08 205

Ks. Jarosław Gawęda 12 68 08 206

Ks. Rafał Starzak 12 68 08 207 Ks. Władysław Kądziołka 12 68 08 208

Ks. Janusz Mieczkowski 12 68 08 210

Ks. Adam Trzaska 12 68 08 212 Ks. Marek Ślęczka 12 68 08 213

Ks. Bogdan Mosur 12 68 08 215

Ks. Józef Zieliński 12 68 08 216 Ks. Konrad Natkaniec 12 68 08 217

Numer rachunku bankowego parafii: 37 1020 2906 0000 1202 0086 9321